

השבת

של רבי נחמן מברסלב

טוב להגיד ולשיר **ג נח נחמך נחמן מאומן** לזכות לכל הישועות

נגעים.. תורת יצירת האדם בסוף..

(מספר לקוטי הלכות - הלכות עולה ה' י"ט)

נגעים באים על גסות הרוח, כמו שפירש רש"י בפרשת מצורע, על פסוק **ועץ ארז ואיזוב ושני תולעת** - שזהו בחינות פורים - כי כל בחינת פורים הוא להכניע קליפת המן עמלק, שהוא בחינת גאות וגסות כנ"ל.

וזהו בחינת ד' מראות נגעים כנגד ד' בחינות שפלות הנ"ל, שהם מכניעין ומתקנין בחינת ד' מראות נגעים שבאים על גסות כנ"ל.

וזה שפירש רש"י בתחילת פרשת תזריע: **אמר רבי שמלאי כשם שיצירתו של אדם הוא אחר כל בהמה וחיה ועוף, כך תורתו נתפרשה אחר כל חיה ועוף.** כי יצירתו של אדם היה אחר כל יצירת בהמה וכו', הוא בשביל בחינת הנ"ל, כדי שיכניע הגסות ויזכה לתורה ועבודת ה' באמת, כי אי אפשר לזכות לתורה ועבודה ותשובה ומעשים טובים, כל אחד לפי בחינתו מקטן ועד גדול, כי אם על ידי שבירת הגאות וגסות הרוח כנ"ל.

ובשביל זה נברא האדם באחרונה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל שהאדם נברא בסוף כדי ליכנסו לסעודה מיד; דבר אחר שאם תזוח דעתו עליו יאמרו לו יתוש קדמך במעשה בראשית, היינו כי האדם נברא רק בשביל שיעסוק בתורה ועבודת ה' כל ימיו, ועל כן נברא באחרונה כדי שיכנסו לסעודה מיד, היינו כדי שיהיה הכל כבר מוכן לפניו - כל מה שצריך לפרנסתו, ולהרחיב דעתו בהם, ולהכיר על ידם גדולת הבורא יתברך.

ועל כן, הכל נברא קודם יום הששי, והוא נברא ביום הששי סמוך לשבת, אחר שכבר נברא הכל בשבילו, והוכן לפניו הכל; כדי שיכנסו לסעודת שבת מייד ולא יצטרך להמתין ולבלבל דעתו בשום דבר; רק יזכה לסעודת שבת מיד, שיזכה מיד לעסוק בעבודת ה', שזהו עיקר תכלית הסעודה של שבת שהוא בחינת הסעודה שלעתיד, שיזכו הצדיקים שהיה אדם הראשון ראוי לזכות אליו מיד, אם היה מקיים מצוותו יתברך.

וזהו שאמרו רבותינו ז"ל שם: **דבר אחר שאם תזוח דעתו עליו, אומרים לו יתוש קדמך** וכו', היינו שאי אפשר לזכות לסעודה הקדושה הנ"ל, אפילו אם הוא פנוי מכל העסקים ויש לו כל הון דעלמא,

כי אם על ידי שפלות; שעל ידי זה דייקא זוכין לתורה ועבודה כנ"ל; אבל תיכף כשמתגאה ותזוח דעתו עליו, אומרים לו **יתוש קדמך**, כי אז הוא רדוי לפניו, לפני כל בהמה וחיה ועוף, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: **זכה רודה בהם לא זכה נעשה ירוד לפניו.**

וכן הוא בכל אדם, גם עתה, שיש שהשם יתברך נותן לאדם עשירות וחפצים הרבה, בהמות ועופות ותבואה ופירות ומלבושים וכו', כאילו הכל נברא בשבילו. ובאמת הוא כן, כי הכל נברא בשבילו, כדי שיכנסו לסעודה וכו', היינו כדי שיעסוק בעבודת ה'; ועל ידי זה יזכה לסעודה המעותדת לצדיקים וכו'.

אבל כל אחד לפי בחינתו אי אפשר לזכות לזה כי אם על ידי שפלות באמת כנ"ל. ותיכף כשמתגאה ודעתו זחה עליו,

מורידין אותו ואומרים לו **יתוש קדמך** וכו"ל. נמצא שעיקר בריאת האדם אחר כל בהמה וכו', הוא בשביל שפלות, כדי שיזכה על ידי זה לתורה.

וזה שרמזה התורה בפרשת תזריע, שהזכירה תורת האדם כשנולד, שהוא בחינת בריאת האדם שנולד ונברא ויוצא אדם חדש לעולם, והזכירה אותו בסוף אחר כל בהמה חיה ועוף, לומר כשם שיצירתו אחר כל בהמה חיה ועוף, שהוא בשביל שיזכור שפלותו, כך תורתו נתפרשה אחר כל בהמה חיה ועוף, כי הם בחינה אחת, כי מה שנברא בסוף זהו בעצמו גם כן בשביל זה, כדי שיזכה לתורה על ידי השפלות, על ידי שנברא באחרונה.

ועל כן נתפרשה תורתו בסוף, כמו יצירתו, כי הכל בחינה אחת, כי גם יצירתו בסוף היה בשביל התורה, כי אי

אפשר לזכות לתורה כי אם על ידי ענוה ושפלות, שבשביל זה נברא האדם באחרונה וכו"ל. וזהו שנשמך לזה הלכות נגעים שבאין על גסות וכו"ל.

ארץ ישראל

(מספר אוצר היראה - ארץ ישראל - ה')

כל הקדושה של ישראל היא ארץ-ישראל, וכל מה שהאדם מקדש ומטהר את עצמו ועובד את השם יתברך, כמו-כן הוא כובש בכל פעם איזה חלק מארץ-ישראל ועוסק בתיקון הדרך לארץ-ישראל.

וזה שמבואר בכמה מקומות בתורה, שהזהיר אותם משה רבנו, עליו השלום, על קיום התורה והמצוות, כדי שיזכו לבוא ולכבוש את ארץ-ישראל, ששם עיקר הקדושה, כמו שכתוב: **למען ייטב לך ובאת וירשת את הארץ; למען תחיו וכו' וירשתם את הארץ ועוד רבים כאלה.**

אך, מחמת שהסטרא-אחרא מתגרה מאד בזה, שרוצה לכבוש את קדושת ארץ-ישראל מידם ומקטרגים עליו ואומרים: **לסטים אתם שכבשתם ארץ שאינו שלכם**, כמשמעות דברי רבותינו ז"ל, אשר מטעם זה התחילה התורה **בבראשית וכו' משום כח מעשיו הגיד לעמו וכו'.**

ועל-כן, מחמת זה, צריך האדם לבטל עצמו לפעמים מדברי תורה ולעסוק גם בדרך ארץ, כמאמר רבותינו ז"ל, ועל-ידי-זה ממשך על-ידי הצדיק הגדול את החסד חנינם שהיה מקיים העולם קודם מתן תורה, ועל-ידי-זה נתבטל קטרוגם הנ"ל, ולא עוד אלא שהם עצמם באים ומתגיירים ומתקרבים אל הקדושה ואל התורה על-ידי-זה (לקוטי הלכות - הלכות בית-הכנסת ה', אותיות ח' י"א).

צדיק

(מספר אוצר היראה - צדיק - ז')

כשהסטרא אחרא מתגברת על ישראל, בכלל או בפרט, ואין מניחין את ישראל לילך בדרכי ה' באמת; ולפעמים מתגברים חס ושלוש מאד מאד, עד שהטוב שיש בכל אחד מישראל נתעלם

לגמרי, עד שאין יודעים כלל איך להתעורר עצמו, לשוב להשם יתברך באמת, אזי עיקר התיקון הוא רק על ידי הצדיק האמת.

כי על ידי שזוכין להתקרב לצדיק האמת שבדור, והצדיק מדבר עמו ורואה מעשיו ומידותיו, ואזי הרע נתבטל ונתבלבל לגמרי כנגד הצדיק האמת - שכפה את יצרו והכניע הימי רע, שהם המידות רעות לגמרי - ואזי הרע נופל והטוב נתגלה, אפילו מעמקי עמקי הקליפות.

כי הצדיק יכול לבנות התורה ולגלות הטוב מכל אדם שבעולם, אפילו אם הוא במקום שהוא (לקוטי הלכות - הלכות הנוכח ג' - אות א').

עצות

(מספר לקוטי עצות - כבוד, ו' ט')

אין לאדם לקבל שררה ומנהיגות, כי אם כשיש לו אמונה שלמה שאין שלמות אחריו.

ואפילו מי שהוא מאמין באיזהו דבר שהוא מדרכי האמרי וכו', אף-על-פי שהוא מאמין בהשם יתברך, אין לו לקבל המנהיגות. ואף שהאדם חושב בעצמו שיש לו רחמנות על העולם, ועל-כן רוצה בהנהגתו, באמת הוא רודף אחר הכבוד, ותולה רדיפתו ברחמנות, ועל-ידי-זה יכולין לבוא למינות ואפיקורסות, חס ושלוש, אבל מן השמים מרחמין ואין מניחין המנהיגות בידם.

על-ידי אהבת החכמים תיכון המלכות והמנהיגות. וכשבא למלך או מנהיג איזהו שינאה על החכמים, ידוע להויה לה שמן השמים יורידוהו מגדולתו, כי אין קיום לעולם בלא החכמה.

תפילה

(מספר לקוטי תפילות א', תפילה י"ח)

ובכן, רחם עלינו ושמרנו והצילנו ברחמיך הרבים ממנהיגי שקר, ממנהיגים אכזרים, מפרנסים המתגאים על הציבור שלא לשם שמים, הרודפים אחר הכבוד להנאתם ותולין רדיפתם ברחמנות, כאילו הם רוצים לרחם על העולם, להנהיגם, אשר באמת הם רחוקים מזה, ואינם יכולים להנהיג את עצמן - מכל שכן אחרים, ולא ניתן להם הגדולה מן השמים כלל.

רחם עלינו ברחמיך הרבים והצילנו מהם וממהומם, ותבטל ותשבר ותכניע גדולתם וממשלתם מן העולם.

ועזרנו ברחמיך הרבים, והצל אותי ואת זרעי וכל עמך בית ישראל מתאווה רעה

הזאת של פרנסות ומנהיגות. שמרני והצילני ומלטני, שלא יעלה על לבי שום תאוה וחמדה, ושום מחשבה כלל של פרנסות ומנהיגות וראשות והתנשאות, ולא ארדוף אחר הכבוד לעולם.

סיפור

(מספר חיי מוהר"ן, שצ"א)

שמעתי בשמו זכרונו לברכה שספר משל נאה לענין מה שמרבה לגלות כל כך תורות נפלאות ומעשיות ושיחות נפלאות ונוראות, אף על פי שאינו נראה עדיין שיעשו פעולתם בשלמות באנשי שלומנו כמו שהיה ראוי להם.

וספר לעניין זה, ממלך אחד שחלה בנו יחידו ביותר, עד שכל הרופאים משכו ידיהם ממנו ונתייאשו מרפואתו. בתוך כך בא רופא מופלג בחכמה מאד, וביקש המלך ממנו בתחנונים גדולים להשתדל עם בנו.

והשיב לו האמת, שרפואתו קשה ורחוקה מאד, אף על פי כך, אם יעשו עוד תחבולה אחת, אזי אפשר דאפשר שיהיה לו רפואה. אך איני יודע אם לומר לך זאת התחבולה, מחמת שהיא דבר קשה וכבד מאד!

והפציר בו המלך מאד לגלות לו התחבולה. ואמר לו: תדע, שבנך הוא חולה מסוכן מאד בתכלית, עד שכבר אי אפשר לתן לו לתוך פיו אפילו טיפה אחת מסממני הרפואות. אך, איך שיש סממני רפואות יקרות כאלה, אשר צלוחית אחת קטנה מאד עולה לסך אלפי אלפים, וצריכין למלאת חביות מלא מסממנים היקרים האלה, ולקח בדליים מלאים מסממנים האלה, ולשפוך על בנד החולה. וממילא, מובן שכל הסממנים היקרים האלה ילכו לאיבוד לגמרי, אך אף על פי כך יתחזק גופו מעט, על ידי זה. ואולי, מתוך שישפכו עליו הרבה כל כך, יכנס לתוך פיו גם כן איזה טיפה על כל פנים, על ידי זה אפשר שיהיה לו רפואה.

ותכף ומיד, נתרצה המלך לזה, וצוה לעשות כן, ועל ידי זה נתרפא הבן מלך.

והנמשל מובן ממילא, שדייקא מחמת שאנו חולים מדוכאים בחולי הנפש כל כך, רחמנא לצלן; על כן, מוכרח הצדיק הרופא נאמן לשפוך עלינו סממנים יקרים ונוראים מאד. אף על פי שלכאורה, נראה שכמעט הכל הולך לאיבוד, חס ושלוש, אף על פי כן ריח טוב קולט, וברבות הימים אולי נזכה לחטוף מהם איזה טיפה יקרה ונפלאה לתוך פינו ופנימיותנו, עד שעל ידי זה אולי יש תקוה לזכות לרפואה שלמה ברוחניות וגשמיות, אמן כן יהי רצון.

מכתב

(מספר א"י הנחל ב' - מכתב ר"ט)

כל מה שמתרחקים מקדושת קיום התורה ביותר, צריכים עצות עמוקות וגדולות ביותר של הנחל נובע, כדי שישבו ממקומות מגונים כאלה.

וכשזוכין לזה, מעלתם יקרה ושגבה מאד אצל ה' יתברך, יותר מצדיקים גמורים.

העיקר לעורר העם שישבו על פגם המחלוקת שעל הצדיק האמת נחל נובע, שעל ידי זה נתרחקים מכל התורה [נפגמת כל התורה]...

עיקר שלימות קיום התורה הוא על ידי הנחל נובע, עיקר קץ הגאולה האחרונה שאין אחריה גלות, תלוי בעצות עמוקות - שהם עמוקים מאד מאד של הנחל נובע שיתגלו על ידי משיח, שנקרא פלא יועץ - שעליהם נאמר ה' צבאות יעץ ומי יפר, שעל ידו יבוא הקץ... עיקר יסוד תיקון העצה, שעל ידו יבוא הקץ, הוא אחדות ואהבה ושלוש בין ישראל שיתקבצו בחביבותא יחד אל הנחל נובע, וידברו זה עם זה מהתכלית האחרון, ועל ידי זה יזכו לשלמות העצה. וכפי השלום והאחדות, כמו כן יזכו לשלמות העצה.

כל מה שהמדריגה נמוכה יותר, וכל מה שנופלים יותר למקומות רחוקים יותר, שם צריכין עצות עמוקות יותר, לצאת משם.

חיי מוהר"ן

(מספר חיי מוהר"ן - גדולת נוראות השגתו, רצ"ח)

אמר לאחד, שהכח שהיה לדוד המלך עליו השלום לומר שמונה פעמים אבשלום בני בני, ועל ידי זה העלה אותו משבעה מדורי גהינם והכניסו לגן עדן, כמו שאמר רבותינו זכרונו לברכה (סוטה י), זה הכח יש לו גם כן; שהוא יכול זאת גם כן, להעלות בדבורו בעלמא את האדם מכל השבעה מדורי גהינם, ולהכניסו לגן עדן.